

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Ulica Eliáša Lániho 261/7, 014 014 Bytča
4. Názov projektu	Moderné vzdelávanie
5. Kód projektu ITMS2014+	312011V945
6. Názov pedagogického klubu	Klub pre rozvíjanie čitateľskej gramotnosti
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Alena SLÁDKOVÁ
8. Školský polrok	I. polrok šk. roka 2019/2020
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zselaniho.sk

10.

ÚVOD

Čitateľská gramotnosť je univerzálna technika, ktorá robí žiaka schopným nielen prečítať slová, vety a celé texty, ale aj pochopiť prečítané a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti je kladený dôraz predovšetkým na bazálne psychické procesy: zrakové a sluchové vnímanie. Zvlášť v prípravnom období a období vlastného nácviku čítania. Pedagóg vníma, sleduje, posudzuje všetky ukazovatele čitateľského výkonu – diagnostikuje.

Stručná anotácia:

Hlavným cieľom nášho výskumu bolo zistiť úroveň čitateľských spôsobilostí (rýchlosť, správnosť, technika čítania a vzťah k čítaniu) žiakov 5.ročníka, ktoré majú vo vzťahu k učiteľovi mimoriadne závažný vzdelávací význam a nepochybne patria k opatreniam na zlepšenie čítania s porozumením.

Kľúčové slová: čitateľská gramotnosť, diagnostika čítania, vývinové poruchy učenia,

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu:

Zámerom písomného výstupu klubu pre rozvíjanie čitateľskej gramotnosti je pripraviť metodický materiál pre učiteľov, týkajúci sa diagnostiky čítania na 2. stupni ZŠ v 5. ročníku.

JADRO

Popis témy/problému:

Východiskový text: Kto je dobrý čitateľ – Vietor Viktor; Povej, vetrík, poved – uspávanky, Púboštné piesne; texty z učebnice Slovenský jazyk pre 5. ročník základných škôl

(Krajčovičová, J. – Krajčovičová, Je.: Literárna výchova pre 5. ročník základných škôl. Prievidza, Združenie EDUCO, 2010. s. 8-9, s. 12

Krajčovičová, J. a kol.: Slovenský jazyk pre 5. ročník základných škôl. Bratislava, SPN – Mladé letá, 2011. s. 5-21)

Pinocchio – úryvok z knihy More vo fľaštičke, Ondrej Sliacky, Bratislava: Mladé letá, 1988

Sledované javy:

RÝCHLOSŤ ČÍTANIA:

- veľmi rýchlo
- rýchlo
- priemerne
- veľmi pomaly

SPRÁVNOSŤ – analýza chýb:

Typy chýb:

1. zámena písmen
2. zámena slabík
3. kinestetické inverzie – pel – lep
4. vynecháva písmená, slabiky
5. vynecháva celé slová

TECHNIKA ČÍTANIA:

1. číta písmená
2. číta slabiky
3. číta jednoduché slová vcelku a ťažké slová slabikuje
4. číta zmysluplný text
5. v texte číta nezmyselné slová – ktoré sám vymyslí
6. dvojité čítanie niektorých slov – dvojité čítanie celého textu
7. číta plynulo

VZŤAH K ČÍTANIU:

1. číta rád
2. číta nerád
3. doma číta veľa
4. doma nečíta vôbec

SPRIEVODNÉ JAVY PRI ČÍTANÍ:

1. vrtí sa
2. jazdí rukou po stránke
3. vzdychá
4. odvádza pozornosť od svojho výkonu
5. iné: Sprievodné javy pri čítaní neboli u väčšine žiakov zaznamenané, nevyskytujú sa.

Reflexia diagnostiky našich žiakov:

Takmer u väčšiny žiakov zaznamenávame priemernú rýchlosť čítania, bez rušivejších elementov. Niektorí dokážu text prečítať rýchlo, avšak s občasnou chybovosťou. Približne jedna tretina číta pomaly, čo môže byť spôsobené aj absenciou domáceho čítania. Žiaci čítajú primerane svojim schopnostiam. U slabšie čítajúcich žiakov, resp. aj u integrovaných žiakov s vývinovými poruchami učenia, je evidentné zamieňanie i vynechávanie písmen, príj. celých slabík či slov. Žiaci dokážu text čítať zmysluplne a plynulo, čo je viditeľné najmä u žiakov, ktorí nevnímajú čítanie ako záťaž. Ide o žiakov, ktorí radi čítajú. U menšiny z nich badať

nesprávnu techniku čítania, konkrétne: čítanie slabík, písmen, príp. slabikovanie ťažších slov. Znížená artikulačná obratnosť je viditeľná u žiakov so špecifickými vývinovými poruchami.

Z uvedenej diagnostiky ďalej vyplýva, že chyby pri čítaní (pomalšie tempo, zamieňanie písmen/slabík, príp. slabikovanie; znížená artikulačná obratnosť) sa potvrdili nielen u žiakov s vývinovými poruchami učenia, ale aj u tých, ktorí neradi čítajú.

Odporúčanie pre žiakov:

- ✓ správnou motiváciou a aktivizáciou na vyučovaní budovať a neustále vzbudzovať u detí záujem o čítanie, resp. knihu;
- ✓ na literatúre, ale aj na iných predmetoch vhodnou voľbou úloh, cvičení či testových foriem rozvíjať čitateľskú gramotnosť;
- ✓ podľa možností participovať na zlepšovaní kvality a techniky čítania;
- ✓ viesť žiakov k aktívnemu čítaniu a porozumeniu prečítaného – učiť ich správne chápať text či knihu;
- ✓ neustále cibriť interpretačné schopnosti i zručnosti žiakov;
- ✓ rozvíjať spoluprácu s rodičmi pri osvojovaní, resp. precvičovaní správnej techniky čítania (apelácia na „domáce čítanie“), pri budovaní vzťahu ku knihe, čítaniu;
- ✓ prezentovať knihu ako nástroj alebo cestu k poznaniu a spoznávaní nášho sveta navôkol i seba samého.

ZÁVER

Zhrnutie a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov:

- odporúčame realizáciu diagnostiky pomocou diktafónu - nahrávať výkony žiakov. Týmto spôsobom je možné získať jasný prehľad o kvalite čitateľského výkonu žiakov,
- diagnostika poskytne učiteľovi základnú predstavu o tom, na akú úroveň sa rozvinuli ich čitateľské schopnosti a od tohto zistenia môže odvíjať svoje ďalšie pedagogické rozhodnutia.

11.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Alena SLÁDKOVÁ
12.	Dátum	14. februára 2020
13.	Podpis	
14.	Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Mária TOROUSOVÁ
15.	Dátum	14. februára 2020
16.	Podpis	